

Prisopgave

I samarbejde med Historisk Arkiv for Haderslev Kommune og Center for Virksomhedshistorie ved Copenhagen Business School udskriver Fonden Brødrene Grams historiske arkiv og museum en prisopgave for det bedste universitetsspeciale eller tilsvarende om Brødrene Gram A/S' historie 1901-1976. Præmiesummen på 40.000 kroner er doneret af ovennævnte fond:

1. Præmie: 25.000 kroner
2. Præmie: 10.000 kroner
3. Præmie: 5.000 kroner

I 1901 grundlagde Hans Gram en maskinfabrik i Vojens i Sønderjylland. I 1907 indtrådte broderen Aage Gram ind i virksomheden, der specialiserede sig i udstyr til mejerier, såsom køleapparater, pasteurere m.m. I årene før 1. verdenskrig gik man i gang med at bygge køleanlæg, og fra midten af 1920'erne fremstillede man alle delene selv. I 1930 blev firmaet omdannet til et aktieselskab, Brødrene Gram A/S.

Fra slutningen af 1930'erne begyndte man med stor succes at producere udstyr til fabrication af ispinde. I 1960'erne begyndte firmaet at masseproducere køleskabe og fryserne til private husholdninger, hvilket bidrog til at ændre indkøbsvaner og familiemønstre.

Virksomheden blev tidligt internationaliseret med eksport til det meste af verden, og det fik efterhånden datterselskaber og forhandlere over hele kloden. Lokalt spillede Brødrene Gram en vigtig rolle i Vojens' udvikling fra en lille stationsby til en driftig bykommune. Da antallet af medarbejdere var på sit højeste, var der ca. 3.000 ansatte.

Mulige temaer:

Der er ikke et fast emne for prisopgaven, men mulige temaer kan være:

- Brødrene Gram og Genforeningen 1920: Omstilling til nye markeder
- Firmaets lokale betydning: Brødrene Gram og udviklingen af Vojens by
- Virksomhedens internationalisering: Fra sønderjysk maskinfabrik til global koncern
- Brødrene Grams produkter i hjemmet: Køleskabe og dybfryseres betydning for indkøbsvaner og familie- og kønsrollemønstre.
- Virksomhedens organisation og udvikling: Fra familieejet til fondsejet aktieselskab.
- Teknologien i virksomheden: Udviklingen af henholdsvis køle- og fryseteknologien, udstyr til fremstilling af iskrem-produkter samt udstyr til opbevaring og distribution af levnedsmidler i detailledet.

Afleveringsfrist er 30. juni 2010

Manuskripter sendes i et eksemplar til professor Kurt Jacobsen, Copenhagen Business School, Porcelænshaven 18 A, 2000 Frederiksberg, eller sendes elektronisk til kj.lpf@cbs.dk.

Bedømmelsesudvalg

De indsendte specialer vil blive bedømt af et udvalg bestående af:

- Professor, dr. phil. Kurt Jacobsen, Center for Virksomhedshistorie
- Arkivchef Bent Vedsted Rønne, Historisk Arkiv for Haderslev Kommune
- Arkivar Morten Andersen, ph.d., Landsarkivet for Sønderjylland
- Tidligere direktør Erik Christensen, Brødrene Gram A/S
- Tidligere afdelingsleder Kurt Jespersen, Brødrene Gram A/S

Materiale

Brødrene Gram har efterladt sig et stort og righoldigt arkiv, der er velordnet og registreret. Det opbevares i Fonden Brødrene Grams historiske arkiv og museum, Danmarksgade 16, 6500 Vojens. Ved skriftlig henvendelse vil der blive givet adgang til alt relevant materiale. Afhængigt af emnet er der også relevant materiale i en række lokale arkiver, Erhvervsarkivet i Århus samt Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i København.

Udgivelse

Afhængig af kvaliteten vil der i samarbejde med Historisk Arkiv for Haderslev Kommune blive gjort forsøg på udgivelse af det – eller de – bedste bidrag enten selvstændigt eller i en antologi.

Oplysninger

Nærmere oplysning om prisopgaven kan fås ved henvendelse til professor Kurt Jacobsen, CBS, på mail: kj.lpf@cbs.dk eller mobil: 40 36 10 65.